

PRILOGA 1

1. MERILA ZA OBSEG IN NAČIN IZVAJANJA PROGRAMA MONITORINGA

1.1 Merila za obseg monitoringa lastnosti goriv:

- načrt vzorčenja goriv mora zagotoviti statistično zanesljivost ugotavljanja goriv;
- pri načrtovanju vzorčenja je treba upoštevati, da je pogostost vzorčenja v sorazmerju s celotno količino goriv, ki je dana na ozemlju Republike Slovenije na trg, ter s količinami, ki jih posamezni dobavitelji goriv dobavijo distributerjem in končnim porabnikom;
- pogostost vzorčenja goriva na plovilih mora zagotavljati reprezentativni pregled uporabljenega goriva na plovilih, ki plujejo v ustreznih morskih območjih in pristaniščih;
- z načrtom vzorčenja morajo biti za posameznega dobavitelja in distributerja goriv določeni število odvzetih vzorcev, pogostost odvzemanja ter kraji odvzema vzorcev;
- iz obsega programa monitoringa morajo biti razvidni pogoji za izdajo listine o skladnosti in postopki ob neskladju.

1.2 Merila za način izvajanja programa monitoringa:

- obseg meritev fizikalno-kemijskih lastnosti goriv;
- v načrtu vzorčenja goriv mora biti določen način pridobivanja reprezentativnega vzorca za vsak kraj vzorčenja posebej glede na vrsto skladiščnih naprav ali cistern ali plovil za prevoz goriva do končnega uporabnika;
- v načrtu vzorčenja mora biti določen način vzorčenja posebej za bencinske servise, cestne cisterne, cisterne na plovilih, pretakališča ter skladišča;
- z načrtom vzorčenja se mora zagotoviti, da so rezultati meritev med seboj primerljivi glede na razlike v zunanji temperaturi, ki nastajajo zaradi sezonskega nihanja temperatur, geografskih razlik med posameznimi kraji vzorčenja ali zaradi dnevnega spreminjanja zunanje temperature;
- v načrtu izvajanja analiz goriv mora biti določeno statistično vrednotenje meritev skladno z metodo iz standarda SIST EN ISO 4259;
- v programu monitoringa se določita oblika poročila za posamezno meritev ter poročilo o statistično obdelanih podatkih meritev, izvedenih v posameznih obdobjih.

2. OBSEG MONITORINGA LASTNOSTI GORIV

2.1 Monitoring lastnosti goriv na bencinskih servisih

Število vzorcev se v posamezni sezoni za izvajanje monitoringa lastnosti goriv v tekočem letu razdeli med posamezne distributerje glede na njihov tržni delež prodaje posameznega goriva v preteklem letu, vendar najmanj en vzorec v sezoni na posameznega distributerja.

Trajanje sezone		Število vzorcev v posamezni sezoni			Skupaj za celo leto
		zimska 1 1. 1.–30. 4.	poletna 1. 5.–30. 9.	zimska 2 1. 10.–31. 12.	
Vrsta goriva	NMB95 ⁽¹⁾	25	50	25	100
	NMB98 ⁽¹⁾	5	10	5	20
	Dizelsko gorivo	25	50	25	100
	Druga goriva ⁽²⁾

Opombe:

⁽¹⁾ NMB pomeni neosvinčeni motorni bencin.

⁽²⁾ Druga goriva so tista goriva, katere lastnosti ne ustrezajo okoljskim specifikacijam goriv, vendar je za njih ministrstvo izdalo dovoljenje za dajanje na trg, skladno z določbami, ki v predpisu, ki ureja fizikalno-kemijske lastnosti goriv, urejajo izjeme. Količina odvzetih vzorcev ostalih goriv se izračuna na podlagi proporcionalnega deleža v skupnem obsegu prodaje posamezne vrste goriva.

2.2 Monitoring lastnosti goriv zunaj bencinskih servisov

	Kraj izvedbe vzorčenja	Skupno število vzorcev na leto
dizelsko gorivo	v skladiščih in pri neposrednih dobavah ⁽⁵⁾	20 vzorcev ⁽¹⁾
plinsko olje	v skladiščih in pri neposrednih dobavah ⁽⁵⁾	100 vzorcev ^{(2), (3), (4)}
kurilno olje	v skladiščih	1 vzorec na količino goriva, ki je enaka zmogljivosti rezervoarja
	pri neposrednih dobavah ⁽⁵⁾	1 vzorec na 1000 ton, vendar največ 5 vzorcev na leto

goriva za plovila	pri neposrednih dobavah ⁽⁵⁾ plovilom	1 vzorec na 1000 ton, vendar največ 5 vzorcev na leto
-------------------	--	--

Opombe:

⁽¹⁾ Merilo za določitev najmanjšega potrebnega števila vzorcev dizelskega goriva za posameznega dobavitelja in distributerja, ki oskrbuje druge distributerje, se določi tako kot za plinsko olje v opombi ⁽²⁾, vendar največ pet vzorcev letno za posameznega dobavitelja oziroma distributerja.

⁽²⁾ Najmanjše število vzorcev goriva se za posameznega dobavitelja in distributerja, ki oskrbuje druge distributerje, določi na podlagi količine prodaje posameznega goriva zunaj bencinskih servisov po teh merilih:

Obseg prodaje v m ³	Štev. vzorcev
manj kot 400	1
med 400 in 1999	2
med 2000 in 3999	3
med 4000 in 9999	4

Obseg prodaje v m ³	Štev. vzorcev
med 10.000 in 19.999	5
med 20.000 in 40.000	6
več kot 40.000	po enačbi ⁽³⁾

⁽³⁾ Ne glede na prejšnje razpredelnice se najmanjše število vzorcev na posameznega dobavitelja in distributerja, ki oskrbuje druge distributerje, ki dobavlja letno več kot 40.000 m³ goriva, izračuna po enačbi:

$$\text{število vzorcev} = (100 - \text{VMD}) * \text{TD}$$

VMD ... število vzorcev, ki jih zagotavljajo dobavitelji oziroma distributerji z obsegom prodaje do 40.000 m³,

TD ... tržni delež med dobavitelji oziroma distributerji z obsegom prodaje nad 40.000 m³.

⁽⁴⁾ Ne glede na aktualni tržni delež in določila iz opombe ⁽³⁾ je najmanjše število vzorcev na posameznega dobavitelja oziroma distributerja, ki dobavlja letno več kot 40.000 m³ goriva, najmanj šest vzorcev na leto.

⁽⁵⁾ Neposredna dobava je dobava goriva iz uvoza neposredno končnemu porabniku brez vmesnega skladiščenja ali kadar se gorivo preteči iz enega prevoznega sredstva v drugo prevozno sredstvo mimo skladiščnega rezervoarja. Kadar se gorivo dobavlja distributerjem za namen oskrbe drugih distributerjev oziroma za neposredno prodajo na bencinskih servisih, se to ne šteje za neposredno dobavo. O neposredno dobavljenih količinah goriv vodijo dobavitelji in distributerji evidenco in sproti obveščajo izvajalca monitoringa lastnosti goriv o svojih obveznostih glede zagotavljanja monitoringa lastnosti goriv.

3. POSTOPEK VZORČENJA

3.1 Postopek vzorčenja na bencinskih servisih:

- vzorec se jemlje s točilnim avtomatom;
- neposredno pred začetkom vzorčenja se s pipo točilnega avtomata pretočijo najmanj štirje litri goriva. To gorivo se ne sme uporabiti kot vzorec;
- neposredno po opravljenem pretoku iz prejšnje alineje se vzamejo štirje vzorci z neposrednim polnjenjem goriva v vzorčne posode, katerih prostornina ni manjša od štirih litrov. S tem se omogočijo preskusi lastnosti v različnih laboratorijih brez poznejšega prelivanja in razdeljevanja vzorcev;
- en vzorec se preda distributerju na kraju vzorčenja;
- en vzorec se pošlje na preskušanje v akreditirani laboratorij;
- za morebitno poznejše dodatno preskušanje lastnosti ostaneta na voljo še dva vzorca. Ta dva vzorca morata biti zapečateni in ustrezno označena, da se zagotovi sledljivost od vzorčenja do izsledkov preskusov lastnosti. Vzorca hrani izvajalec monitoringa najmanj do konca postopka, to je izdaje listine o skladnosti oziroma ob neskladnih izsledkih končanega postopka dodatnega preskušanja in izreka ukrepa zoper kršilca;
- vzorčne posode, postopki njihovega obvladovanja, ravnanje z vzorci in skladiščenje morajo biti v celoti skladni s standardom SIST EN ISO 3170.

3.2 Postopek vzorčenja zunaj bencinskih servisov:

- v skladiščih se jemlje vzorec iz nadzemnih ali podzemnih rezervoarjev;
- pri neposrednih dobavah se jemlje vzorec iz avtocisterne ali druge prevozne naprave;
- vzorčenje mora biti skladno s standardom SIST EN ISO 3170;
- glede števila enakih vzorednih vzorcev ter plombiranja in označevanja veljajo smiselno enake zahteve kakor za vzorčenje na bencinskih servisih;
- vzorčne posode, postopki njihovega obvladovanja, ravnanje z vzorci in skladiščenje morajo biti v celoti skladni s standardom SIST EN ISO 3170.

3.3 Zapisnik o izvedbi vzorčenja.

- vsi podatki in vse podrobnosti o izvedenem vzorčenju se morajo zapisati;
- zapisnik morata potrditi imetnik goriva in izvajalec vzorčenja.

4. POROČILO O MONITORINGU LASTNOSTI TEKOČIH GORIV

Izvajalec monitoringa lastnosti goriv

.....
izdaja na podlagi pravilnika o monitoringu fizikalno-kemijskih lastnosti goriv
poročilo št. o meritvi lastnosti goriv

1. Vrsta goriva.....
2. Ime in naslov dobavitelja/distributerja goriva
.....
.....
3. Oznaka rezervoarja in količina preverjenega goriva
.....
4. Datum vzorčenja in oznaka zapisnika o vzorčenju
.....
5. Datum in številka laboratorijskega poročila o preskusih
.....
.....
6. Gorivo v zvezi s fizikalno-kemijskimi lastnostmi goriv izpolnjuje/ne izpolnjuje zahtev predpisa, ki ureja fizikalno-kemijske lastnosti goriv.
7. Priloge k poročilu o meritvi lastnosti goriv ⁽¹⁾
.....
.....
.....
8. Datum izdaje poročila o meritvi lastnosti goriv
9. Dodatne informacije
.....
.....

Kraj
(datum) (podpis)

⁽¹⁾ Ministrstvu in upravi dostaviti priloge samo, če gorivo ne izpolnjuje zahtevane fizikalno-kemijske lastnosti.

